

Artikelgewijze toelichting op wijziging van de Legesverordening en de bijbehorende tarieventabel behorende bij de Verordening op de heffing en invordering van leges 2011.

Wijzigingen in verband met Bouwbesluit 2012 (artikel I, onderdeel C, onder 1, 2, 4 en 5, artikel II en artikel III, eerste en derde lid)

Op 1 april 2012 is het Bouwbesluit 2012 (Staatsblad 2011, 416 en 676) in werking getreden. Een groot aantal voorschriften over het (ver)bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en andere bouwwerken is in het Bouwbesluit 2012 samengevoegd. Dit besluit komt in de plaats van het Bouwbesluit 2003, de daarbij behorende ministeriële regeling, het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (het 'Gebruiksbesluit') en een aantal voorschriften uit de gemeentelijke bouwverordeningen.

Geen leges voor sloopmelding

Voor de legesheffing is van belang dat de sloopvoorschriften uit de gemeentelijke bouwverordening (hoofdstuk 8) en uit een provinciale verordening zijn overgeheveld naar het Bouwbesluit 2012. Voortaan kan iemand volstaan met een sloopmelding (paragraaf 1.7 van het Bouwbesluit 2012). Voor het slopen gelden algemene voorschriften, ook als in het bouwwerk asbesthoudende materialen aanwezig zijn. Het bevoegd gezag kan wel nadere voorschriften opleggen, maar dat zal enkel in uitzonderlijke gevallen gebeuren. Legesheffing voor het behandelen van de sloopmelding is niet mogelijk. In artikel III is de inwerkingtreding van de wijziging van de betreffende onderdelen van de legesverordening en de datum van ingang van de heffing van het nieuwe onderdeel 2.3.7 van de tarieventabel hiervan afhankelijk gesteld (artikel III, leden 1 en 3). De oude tariefbepalingen blijven van toepassing op de belastbare feiten die zich tot inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012 voordoen (artikel II).

Wel leges voor 'sloopvergunningen' die nodig blijven

Voor het slopen van monumenten of bouwwerken in een beschermd stads- of dorpsgezicht blijft een omgevingsvergunning nodig. De legesheffing daarvoor blijft dan ook bestaan (onderdeel 2.3.6 van de tarieventabel). Ook blijft een omgevingsvergunning nodig voor het slopen van een bouwwerk in gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald (artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder g, van de Wabo). Ook hiervoor blijven dus leges verschuldigd (bestaand onderdeel 2.3.7.1.1 van de tarieventabel wordt nieuw onderdeel 2.3.7).

Gevolgen voor tarieventabel leges

In verband met het bovenstaande vervalt:

- de slotzinsnede van onderdeel 2.3.7.1.1 over de provinciale verordening;
- onderdeel 2.3.7.1.2 (leges voor sloopvergunning op grond van artikel 8.1.1 van de bouwverordening);
- onderdeel 2.3.7.2 (verhoging leges bij sloop van asbesthoudende materialen);
- hoofdstuk 9 van titel 2 (onderdeel 2.9; leges voor een sloopmelding op grond van artikel 8.2.1 van de bouwverordening).

Onderdeel 2.3.7 betreft hierdoor alleen nog de leges voor een omgevingsvergunning voor het slopen op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder g, van de Wabo. Omdat alleen in onderdeel 2.3.7.1.2 de sloopkosten als heffingsmaatstaf zijn genoemd en dit onderdeel vervalt, kan ook onderdeel 2.1.1.3 (definitie sloopkosten) vervallen. Het bestaande onderdeel 2.1.1.4 wordt daarom vernoemd tot 2.1.1.3.

NB Als de gemeente de sloopkosten als heffingsmaatstaf voor de (resterende) omgevingsvergunning voor het slopen hanteert, moet zij onderdeel 2.1.1.3 niet laten vervallen.

Waarom geen leges voor een sloopmelding?

Er gelden algemene voorschriften voor het slopen waarvoor iemand met een sloopmelding kan volstaan. Het bevoegd gezag zendt een ontvangstbevestiging aan de melder en kan eventueel nadere voorwaarden stellen, maar dat zal enkel in uitzonderlijke gevallen gebeuren. Uit de toelichting op het Bouwbesluit 2012 blijkt dat geen leges voor het behandelen van de sloopmelding verschuldigd zijn. Net als bij de gebruiksmelding op grond van het huidige Gebruiksbesluit en vanaf 1 april op grond van paragraaf 1.5 van het Bouwbesluit 2012 verricht de gemeente bij het afhandelen van een sloopmelding geen dienst jegens de melder.

Ook het stellen van nadere voorwaarden is geen dienstverlening. Vergelijk Hoge Raad 14 oktober 1992, nr. 27804, BNB 1993/24, Belastingblad 1993, blz. 165. Hierin oordeelt de Hoge Raad dat het in behandeling nemen van een kennisgeving ex artikel 2a van de (toenmalige) Hinderwet geen dienst is waarvoor legesheffing mogelijk is. De sloopmelding en behandeling daarvan is hiermee vergelijkbaar. De Hoge Raad overweegt over genoemde kennisgeving:

‘4.1 In cassatie moet van de volgende door het hof vastgestelde feiten worden uitgegaan. Belanghebbende exploiteerde in 1988 een slagerij in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en letter a, Besluit slagerijen Hinderwet (Besluit van 28 september 1987, Staatsblad 471, hierna: het besluit).

Belanghebbende was verplicht aan het gemeentebestuur een kennisgeving te doen als bedoeld in artikel 5 van het besluit, hetgeen hij ook heeft gedaan.

4.2 Gelijk uiteengezet is in punt 3.3.4 van de conclusie van de advocaat-generaal, heeft de kennisgeving ten doel om het gemeentebestuur in staat te stellen, te beoordelen of nadere eisen moeten worden gesteld en/of om de controle door of vanwege het gemeentebestuur te vergemakkelijken. Het niet inzenden van de kennisgeving betekent niet dat alsnog een vergunning noodzakelijk is, dan wel dat de administratieve sancties van de Hinderwet van toepassing worden.

4.3 In geschil is de vraag of het in behandeling nemen door het gemeentebestuur van een kennisgeving als in 4.1 bedoeld, kan worden aangemerkt als een door of vanwege het gemeentebestuur aan degene die de kennisgeving doet verstrekte dienst, waarvoor leges mogen worden geheven.

4.4 Die vraag moet ontkennend worden beantwoord. Het in behandeling nemen van de kennisgeving strekt niet tot het al dan niet toekennen van een door de indiener van de kennisgeving benodigde vergunning, terwijl het eventueel ingestelde onderzoek rechtstreeks voortvloeit uit het algemeen toezicht op de naleving van de Hinderwet voor zover dat toezicht bij de gemeente berust, waarbij, voor zover daarbij mede het belang van degene die de kennisgeving heeft gedaan wordt gediend, niet sprake is van een - gelijk voor een dienst als hierbedoeld is vereist - aan de indiener van de kennisgeving rechtstreeks verleende dienst.’

Wijzigingen in verband met intrekking wetsvoorstel Wet vergunning onrechtmatige bewoning recreatiewoningen (artikel I, onderdelen A en B, onder 3, en artikel III, tweede lid)
Bij brief van 27 januari 2012 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu aan de Eerste Kamer meegedeeld het wetsvoorstel Wet vergunning onrechtmatige bewoning recreatiewoningen in te trekken (Kamerstukken I 2011/12, 32366, nr. E). In de modelverordening leges zijn voor de vergunning zoals het wetsvoorstel die regelde al tariefbepalingen opgenomen. De inwerkingtreding ervan hebben wij afhankelijk gesteld van de inwerkingtreding van de wet (artikel 13, derde lid, van de verordening en de onderdelen 2.3.4.9 en 2.3.4.10 van de tarieventabel). Hoewel deze onderdelen door de intrekking van het wetsvoorstel niet in werking treden, maken wij van de gelegenheid gebruik om deze bepalingen te laten vervallen. Deze wijziging van de legesverordening gaat in op de eerste dag na die van de bekendmaking (artikel III, lid 2). Het blijft mogelijk voor de onrechtmatige bewoning van oude recreatiewoningen een zogenaamde persoonlijke omgevingsvergunning af te geven. Onderdeel 2.3.4.2 van de tarieventabel van de modelverordening leges voorziet in een tariefbepaling hiervoor. Het betreft een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik waarbij geen sprake is van bouwactiviteiten (buitenplanse kleine afwijking). Op grond van artikel 2.25, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 5.18, vierde lid, van het Besluit omgevingsrecht is dat voor de bewoning van recreatiewoningen een zogenaamde ‘persoonlijke omgevingsvergunning’.